

I. M.

UNIVERSITY OF STELLENBOSCH
UNIVERSITY LIBRARY
2 AUG 1961
UNIVERSITY OF STELLENBOSCH
UNIVERSITY LIBRARY

No. 16. STELLENBOSCH, Maart, 1961.

1. DRIE KENNISGEWINGS.

In hierdie uitgawe word die aandag van belastingbetalers bepaal by drie kennisgewings wat hieronder náer uiteengesit word. Al drie het betrekking op vergaderings wat gehou gaan word en waar aandag geskenk sal word aan (a) die opvoeding van volwassenes; (b) die Nasionale Oorlogsgedenkstigting vir Gesondheid en (c) moontlike vermeerdering van die aantal raadslede en die verbetering van ons waterposisie. Die vergaderings vind 'n week na mekaar plaas, die eerste op 5 en 6 Maart, die tweede op 12 Maart en die derde op 19 Maart.

2. OPVOOLDING VAN VOLWASSENES.

Dr. G.W. Eybers, Directeur van die Opvoeding van Volwassenes, sal Stellenbosch besoek op 5 en 6 Maart.

Op 5 Maart om 3.30 n.m. sal hy 'n vergadering van blankes toespraak in die Banketsaal. Tot die vergadering word uitgenooi verteenwoordigers van die Skoolraad, Skoolkomitees, die Universiteitsraad, die Senaat, die Kerkraad, die A.C.V.V., Vroue-Sendingsbond, en Kinder Welfaartvereniging. Die publiek as geselsel word ook hartlik uitgenooi en dit sal verwelkom word as die Banketsaal by die geleenthed heeltemal vol is.

Dr. Eybers sal verduidelik wat die doel is met die opvoeding van volwassenes, hoe groot die behoefté daarvan is en watter finansiële steun aangebied kan word. Daar sel natuurlik ook geleenthede was vir vrag en moontlik kan 'n komitee by die geleenthed gekies word om die saak plekslik te behartig.

Die Stadsraad is alleen gevra om die vergadering te belê en daarna, d.w.s. na die vergadering plaasgevind het, sal 'n gekose komitee handelend moet optree.

Om 7.30 n.m. sal dr. Eybers die Naturelle Adviserende Raad in Kaya Mendi toespreek. Tot die vergadering word ook uitgenooi verteenwoordigers van Kerkrade van blanke sowel as nie-blanke gemeentes. Indien die vergadering talryk besoek word, sal dit plaasvind in die Skool, anders in die kantoor van die Superintendent.

Op Donderdag, 6 Maart sal dr. Eybers 'n vergadering in die Luckhoffskool in Banhockweg om 3.30 n.m. toespreek. Tot die vergadering word kleurling-onderwysers, skoolbestuurders, lede van Skoolkomitees en verteenwoordigers van Kerkrade hartlik uitgenooi. Op hierdie vergadering sowel as op die ander twee vergaderings sal 'n komitee gevorm word. Hoc nou die samewerking van die drie komitees gaan wees, is 'n saak waaroor later besluit kan word. Nuontlik word dit bests bevind om slcgs een komitee te hê vir die drie vertalkings van die werk wat vir die volwassenes ondernom moet word. In ander stede en dorpe is reeds 'n begin gemaak met hierdie saak en Stellenbosch kry nou die geleenthoid om uit te maak of dit in hierdie saak handelend wil optree of nie. Die advies van belangstellendes is dringend nodig. Indien dit gevra word is dr. Eybers gewillig om individue en spesiale groepes wat miskien op 'n enkele punt inligting wil hê, afsonderlik te ontmoet.

3. DIE NASIONALE OORLOGSGEDENKSTIGTING VIR GESONDHEID.

In die dagversal lezers van I.M.S. reeds verneem het dat begenoemde stigting verlede jaar tot stand gekom het. Die troepes aan die Front het gevoel dat hulle graag iets wil bydra om Suid-Afrika 'n gelukkiger land te maak. Om dit te doen het hulle 'n bedrag van sowat £10,000 ingesamel wat gebruik moes word vir die bevordering van gesondheid van ons Suid-Afrikaanse bevolking. Na die beëindiging van die oorlog het die vraagstuk van die oprigting van 'n geskikte gedenkteken ontstaan. Die troepes se begeerte was dat die gedenksteek nie die vorm van 'n gebou moes sannem.

nic, maar dat dit 'n lewende monument moet wees. Dic geld wat reeds ingesamel was vir die bewerding van gesondheid is gebruik as inisiatief vir die daarop 'n voorwaardelike vergadering in Kaapstad waaruit en nog meer geld in te samel wat dan die Suid-Afrikaanse gouersteun sou vorm. Dic fonds self en/of die rente daarvan sal dan gebruik word om die gesondheid van die hele bevolking te bevorder. Dic plan is nou om pleaslike komitees wat geld sel insamel, in die lewte roep.

Op 12 Maart om 8.00 n.m. sal 'n vergadering in die Banketsaal gehou word waar addisionele informasie verskaf sal word en waar 'n komitee vir die behartiging van hierdie saak waarskynlik in die Jeug geseop sal word. Alle belangstellendes word hierlik uitgenooi om die vergadering by te woon. Ook in hierdie geval is die Stadsraad gevra om as staanrooper op te tree. Dit word gechoop dat een van die organisators van die stigting teenwoordig sal wees en die vergadering sou toespreek.

4. VERWIGTERING VAN RAADSLADE.

Toen die einde van verlede jaar het 'n aantal belastingbetalers-organisasies die Stadsraad in kennis gestel dat hulle graag sou sien dat die aantal raadslede verminder word van 9 tot 12. Die saak het die vandag van die Raad geniet en dat is inderdaad besluit om een van die verwoek van die betrokke organisasies vooroor te gee. Die wet veroorsaak dat voordat die Administrateur sy toestemming tot so 'n stap gee, die geregistreerde kiesers geraalpleeg moet word. Om die geregistreerde kiesers dan die geleentheid te gee om hulle gevoelens in hierdie saak bekend te maak, word 'n vergadering gehou op Woensdagavond, 19 Maart, om 8.00 n.m. in die Banketsaal.

In die verlede het die Raad by belastingbetalersvergaderings ook lede van die publick toegelaat. Daar is egter gevrees dat wanneer stemhebbende sowel as nie-stemhebbende persone in 'n vergadering sitting neem, ongevoldhede mag voorkom. Die Stadsraad sal derhalwe die voorbeeld van ander munisipaliteite volg en slags stem-

hebbende persone tot die vergadering toelat. Die Raad wil engaardeens aansoek gemaak, maar dit vool hom gereope om te handel volgens die voorskrifte van die Ordonnansie en volgens die praktyk wat elders gevvolg word en beproef is.

Dic vergadering sal die volgende mosie moet aannem of verwerp:-

"Dat hierdie algemene vergadering van Kiesers van die Munisipaliteit van Stellenbosch vir die doel belê in ooreenstemming met 'n besluit van die Raad van die Munisipaliteit van Stellenbosch, besluit hiermee dat 'n versoekskrif aan Sy Edelle die Administrateur van die Kaapse Provinsie voorgê word, waarin hy gesmeek word om kragtens die betreklike bepalings van die Kaapse Municipale Ordonnansie, No. 10 van 1912, sy gegewe mag deur Proklamasic te beoefen, om die ledetal van die gesegde Raad van die Munisipaliteit van Stellenbosch uit te bren, sodat die ledetal van die gesegde Raad Twaalf sal wees in pleas van Negen, soos tans die getal is."

Dit word nie veronderstel dat hierdie vergadering baie tyd in beslag sal neem nie en daarom is bepaal dat onmiddellik wanneer daar gestem is oor die voorverordening van raadslede, die tweede punt behandel word, naamlik die bespreking van die bestaande manier om ons waterposisie te verbeter.

5. WATERPOSIJSIE OP STELLENBOSCH.

Dit is die bedoeling om op die vergadering van geregistreerde kiesers van 19 Maart in die Banketsaal 'n verduideliking te gee van wat die Raad en die Gesamentlike Komitee vir Voorbereiding van Water tot dusver gedoen het.

Dit is nie die plan om leningsvoerstelle by hierdie vergadering voor te lê nie, wel om belastingbetalers te laat

sien hoe ernstig die saak is, watter moontlike tans oorweg kan word en wat die finansiële implikasies van verskillende skemas sal wees. Die Idasvalien-waterskema sal weer besprek word en dit word gehoop dat gegrawe in verband met 'n groter skema wat nie die belang van Stellenbosch alleen sal dien nie, beskikbaar sel wees. Die Adviseerende Ingenieur van die Raad is naamlik gevra om 'n voorlopige verslag op te stel oor 'n sodanige uitgebreide skema.

Die Raad wil graag die belastingbetalers in sy vertroue neem en hoop dat dit moontlik sal wees om 'n stappie te vorder op die weg van 'n consgesinde optree om meer water vir ons dorp te verkry. Dit sou moontlik wees om 'n lang beskrywing van alles wat reeds gedoen is te gee, maar dit sal baie tyd in beslag neem en bowendien alle verslag is nog nie ontvang nie. Die Raad hoop dus dat die belastingbetalers die vergadering sal bywoon en kennis neem van die huidige stand van sake.

6. BUSDIENS.

Sedert Donderdag, 30 Januarie, kan Stellenbosch hom beroem op die besit van 'n busdiens. Die dryfkrag in verband met die oprigting van die diens is ongetwyfeld Mnr. 1c Grange gewees. Hy het die Raad om verlof gevra om so 'n diens in te stel en omdat hy 'n persoon is wat terdeë vertroud is met die soort werk kon hy die nodige reglings trof om die publiek bchoorlik te dien. Die onderhandelings met die Stadsraad het maande in beslag geneem, maar soos gesê, kon die diens op 30 Januarie 'n aanvang neem.

Ons dorp het reeds so uitgebrei dat mense in Mostertsdrift byvoorbeeld, dit moeilik vind om die besighedsdeel van die dorp te voet te bereik, om nie oers te praat van die staasie of die Aansteeklike Siektes Hospitaal nie. Inwoners van Idasvallei het dit altyd moeilik gevind om hulle werkplekke in die dorp, die verskillende fabrieks of selfs huldekerke te bereik, terwyl die Natuurlike wat in Kaya Mandi woon stylke myl te voet moes aflê om hulle werk in meeste van

die fabrieks te bereik. Dit ly dus geen twyfel nie dat die busdienste in 'n lang gevoelde behoeftte voorsien. Op die oorblyk beskik die Boland Transport Maatskappy oor slegs drie bussse wat die drie groepe van ons dorp se bevolking dien. Die Maatskappy hoop om mettertyd 5 bussse in gebruik te hê.

Leude van die publiek is natuurlik begrig om volledige tydtafels van die busdienste te besit. Die Maatskappy het indrade reeds meer dan een voorlopige tydtafel beskikbaar gestel, maar omdat dit nog onderzoek instel waar en wanneer die behoeftes die grootste is, het die finale tydtafel nog nie verskyn nie. Enige nuwe onderneming bring nuwe moeilikhede met hom mee en in die geval van die busdienste het daar ook wel moeilikhede voorgekom wat die aandag van die Verkeerskomitee van die Raad geniet.

7. PERSONLEK.

Op Sondag, 9 Februarie, het dit bekend geword dat 'n gesinne inwoner van ons distrik, tewate Senator P.A.B. Faure, verlede is. Langs hierdie weg wil I.M.S. graag huldebring aan die nagedagtonis van wyle Senator Faure.

Vir 29 jaar was hy lid van die Afdaelingsraad van Stellenbosch en hy het langer voor sy dood verklaar dat hy die werk gedane en daaroor die jare ten seerste geniet het. Vir 12 jaar van die 29 jaar was hy Voorsitter van die Afdaelingsraad. Hy het hom baie bewonder vir die mooi paais waarop die Raad met reg trots is en die Afdaelingsraad het op sy beurt sy werk waardoor en die beroemde kuspad na hom genoem. Die Faure-kuspad is indrade een van die skoonste in die Boland, missien in die hele wêreld.

Vanaf 1929 tot 1942 was wyle mngr. Faure lid van die Parlement vir die Kiesafdeling Hottentots-Holland. In 1942 is hy as Senator verkieks. In die Parlement het Sen. Faure hom baie bewonder vir sy kiesafdeling en dit word bestyf dat daar baie parlementslede is wat soveel tot stand kon bring vir hulle kiesafdeling. Merkwaardigste

van alles was dat wylc mn. Faure haas nooit in die Parlement gesprok het nie. Hy het daaroor geglo dat 'n mens min moet praat, maar baie moet doen.

Met sy weduwce en kinders en kleinkinders, met die lig-geme waarop hy gedien het, betuig I.M.S. graag die innige simpatie van die Stellenbosch gemeenskap.

In die innore kring van die Munisipaliteit het daar ook 'n sterfgeval plaasgevind, toe dit bekend geword het dat mcv. Ritson skielik oorlede is.

Sy was die gade van ons Elektriese Ingenieur met wie sy 33 jaar getroud was. Wylc mcv. Ritson is gebore in Staffordshire in Engeland en daar het sy met haar man kennis gemaak voordat hy nog na Stellenbosch gekom het. Sedert 1921 het mn. en wylc mcv. Ritson op Stellenbosch gewoon en gewerk.

Graag betuig I.M.S. die simpatie van ons gemeenskap met mn. Ritson en die een sou wet uit die huwelik gebore is.

Gedurnde die laaste paar maande moes die plaaslike N.G. gemeente afskeid neem van sy predikante.

Eers het Ds. A.F. Louw, wat 18 jaar op Stellenbosch gewerk het, die gemeenskap verlaat toe hy in Junie sy emeritus aanvaar het.

Daarna is Ds. T.N. Hanekom weg na 'n dicensy van 9 jaar en nou staan Dr. D.R. Snyman weer op vertrek.

Dr. Snyman het meer dan 19 jaar op Stellenbosch gewerk en was die opvolger van die onvergetlike Ds. D.S. Botha. Die werk wat Dr. Snyman vir die burgerlike gemeenskap van Stellenbosch verrig het, word ten seerste waardoor. Hy het hom steeds baywer vir die armes onder ons, vir die beproefdes en die Aansoekeklare Sickles Hospitaal, vir die kleurlinge en in 'n besondere mate vir die Naturalle. Die feit dat daar vandag 'n skool in Kaya Mandi is, is byna uitsluitlik

te danko aan die ywer en offervaardighoid van Ds. Louw en Dr. Snyman.

Waar Dr. Snyman die gemeente verlaat, is 'n mens bly om daaroor te dink dat hy nie sy omwitaat aanvaar nie, maar dat hy hom geen begewe in 'n werkkring wat mood en krag, geloof en durf sal ois. Ons vertrou dat hy dikwels geleenthoid sal vind om Stellenbosch te besoek en in sover dit sy werk reak, te beoordeel.

Waar hier molding gemaak moes word van ontslapende inwoners en van 'n vertrekende leraar is ons dankbaar om Ds. T.C. Stoerberg te mag verwelkom. Hy is in die H.G. gemeente op 25 Januarie bevestig. Graag heet I.M.S. hom welkom in ons midden. Ons lezers sal hulle daarin verbly dat Ds. Stoerberg op die resopasie wat hem aangebied is op die aand van sy bevestiging, verklaar het dat hy graag sal wil gaanwerk met die Stadsraad in sover dit sy werk toelaat.

Ds G.J. Marais-Biblioteek,
Grootersstraat,
STELLENBOSCH.